NĂM THỨ MƯỜI BA: = SỐ THỨ 2400 — MỖI SỐ: 0$07 — NGÀY THỨ SÁU 20 MARS 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3396

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: E. M. SCHNEITER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-VĂN-HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

TARIF

	6 mois	3 mois	1 mois	Un numéro du jour	Un numéro arriéré	Supplément
Một năm.	6$00	3$00	1$00	0$05	0$10	12$00
Các lang và các công-sở	8.00	4.00	1.50	0.05	0.10	12.00
Sáu tháng	5.00	2.50	1.00	0.05	0.10	6.00
Ba tháng	3.50	1.75	0.60	0.05	0.10	6.00
Một tháng	2.50	1.00	0.50	0.05	0.10	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion	0$30 le c/m
Par contrat annuel	
Par centimètre et par insertion	0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page	1$00 le ligne
Annonces judiciaires et légales	1$00 le c/m

On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái vấn-đề giáo-dục phổ-cập với dân thôn-quê ta

Ở xã-hội ta bây giờ, việc học mới sửa đổi, chữ quốc ngữ mới thịnh hành, ở các nơi thành thị, trường học mở đã nhiều, nơi học đã tiện, người ta kiếu văn cũng không đến nỗi hẹp hòi lắm và tinh cảnh cũng không đến nỗi khốn khổ lắm như phần nhiều người ở chốn thôn quê, cho nên về sự học của con em, cũng không mấy người sao nhãng cho lắm. Còn ở các chốn thôn quê, thì tuy cũng đã nhiều nơi có trường học, có thầy dạy, số học trò vào học cũng đã nhiều, từ bề ngoài mà xem, thì ai chẳng tưởng rằng người mình đã biết sự học cốt để mở-mang tri-thức, rất quan thiết cho người ta, mà biết ham biết chuộng, biết săn-sóc về sự học cho con em; nhưng xét ra cho kỹ, thì người ở các chốn thôn quê ta vẫn còn theo cái tập-quán cũ, giữ cái tư-tưởng cũ, chẳng biết sự học có quan-thiết cho người ta là thế nào, người ta phải cần có cái giáo-dục phổ-thông là thế nào, chỉ lấy thi đỗ làm nên là cái mục-đích độc nhất của sự học, trừ những nhà có tư-bản không phải cần đến con em để coi nom việc nhà, và cũng tổ sức cho con theo học được lâu, có cái hy vọng cho con thành đạt, thì mới chăm chút về sự học cho con; mà những nhà ở vào cái địa-vị ấy thì thật là hiếm quá, còn phần nhiều thì vì gia-cảnh khốn-khổ, mà sinh ra tư-tưởng bần cùng; đã ít học-thức, ít kiến văn, có biết thế nào là ích-lợi của sự học, chỉ biết rằng muốn cho con học được đến nơi đến chốn, lấy được bằng nọ bằng kia, tất phải tốn nhiều tiền bạc, mất nhiều thì giờ, mới đạt được cái mục-đích ấy, cái tinh cảnh nhà mình đã không có thể trông mong được đến thế, về sự học của con cái mới chềnh mảng mà không lấy làm cần. nhân tiện trong làng sẵn có trường có thầy thì cũng chiếu-lệ cho cho con đi học; mà nguyên trong bụng đã không lấy sự học làm cần, thì sự học của con cái có cần gì mà dốc thúc, vì những cớ tầm thường mà cũng cho con nghỉ học, hoặc là ở nhà cũng đỗ, hoặc là ở nhà giữ em, hoặc là đình đám hội hè, hoặc là công việc đồng áng, thì giờ của trẻ con đã không quí, thể-lệ ở nhà trường cũng xem khinh, số học-trò đi học thường vắn lắm khi không đủ, mà sự học lắm nơi thật thấy tẻ ngắt buồn tênh; các thầy giáo thấy học-trò không có ý chăm, mà cha anh lại phần nhiều chềnh mảng không nhìn đến, thì cũng phải đem lòng chán nản, chẳng qua cũng chỉ một ngày hai buổi, qua loa cho hết thì giờ, miễn là có học có bài, cho quan trên khỏi quở trách. Trò không có chí mong thành đạt mà chăm sự học, thầy không có bụng mong mau thăng thưởng mà chăm sự dạy, học cũng phần nhiều là học chiếu lệ, dạy cũng phần nhiều là dạy chiếu-lệ, vì thế ở các chốn thôn quê, tuy có trường học có thầy dạy, mà sự học vẫn lâu tiến tới, sự phổ-thông giáo dục vẫn chưa mong có được chút kết quả gì.

Hiện nay ở các trường sơ-đẳng, từ thành thị cho đến thôn quê, chương-trình học mấy lớp dưới đã sửa đổi, các môn học đều dạy bằng chữ quốc-ngữ, để cho học trò mau hiểu mau thông, bằng năm có lập kỳ thi phát bằng sơ-học yếu-lược, đó lại hợp cái trình-độ học và lòng ước ao chung của người mình, mà làm cho sự giáo-dục được mau phổ-cập. Song thiết tưởng rằng việc học hành của con em nhờ về trình-hạn nghiêm-mật và dạy dỗ khôn khéo của nhà trường một nửa, mà nhờ về sự đốc thúc và kèm cặp ở nhà cũng một nửa; mà ở các chốn thôn quê ta, phần nhiều người đối với sự học hành của con em, vẫn còn thờ ơ nhạt nhẽo như đã kể trên kia, thì tuy có trường học, có thầy dạy, phép học tuy nghiêm, lối học tuy tiện mà về sự giáo-dục phổ-thông, vẫn còn có nhiều điều trở ngại. Kia như ở thành Philadelphie (thuộc về Mỹ-châu) có chuyện người dân ba làm mưu lừa dối quan trên, để khỏi phải cho con đi học, Mỹ là một nước văn-minh tiên tiến, sự học tất đã phổ-cập, dân-trí tất đã khai-thông, so với nhân-dân nước ta, chắc đến gấp năm gấp bảy và lại sự giáo-dục đã là cưỡng-bách, trong nước cũng đã nơi theo lâu mà thành thói quen, mà còn có người tư-tưởng hẹp hòi, cử động một cách buồn cười như thế, huống chi là ở xã-hội Việt-Nam ta, dân-trí mới là bắt khai, mà ở các chốn thôn quê kiến-văn lại càng chật hẹp, việc giáo-dục của con em lại quyền ở cha anh chẳng có luật pháp gì bắt buộc, thì trách gì sự học hành của con trẻ ít ai lưu tâm săn sóc đến.

Mong rằng cái tình hình giáo dục ở các chốn thôn quê ta bây giờ, có lúc thấu đến tai chánh-phủ, sau này sẽ có một ngày trách nhiệm của cha anh đối với sự học hành của con em, pháp luật rất là nghiêm nhặt, khiến cho người ta có lòng sợ, mà không dám sao nhãng, thì bọn con trẻ mới cũng được chịu cái giáo-dục phổ-thông, sự học trần trải được mau, mà đường tiến-hóa của nước nhà mới mong nhẹ bước vậy.

H. T.B.

Âu-châu điện-tin

HAVAS

Paris, ngày 18 Mars 1925

Nạn mỏ than ở Mỹ-châu

Ở một cái mỏ than về Virginie nổ, 50 người bị chôn sống.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 18 Mars 1925

Bản luật tài-chánh tại nguyên-lão nghị-viện

Trước kia thứ-dân nghị-viện đã phiếu ưng-chuẩn hai bản luật tài-chánh, một bản về các khoản chi xuất, một bản về các khoản thu nhập, nay hội-đồng tài-chánh của nguyên-lão nghị-viện định họp hai bản luật ấy làm một bản.

Các khoản chi-tiêu của thứ dân nghị-viện ưng-chuẩn là 34.140 triệu, nay hội-đồng giảm xuống làm 32.482 triệu. Giảm được bấy nhiêu, sẽ có tiền chi về việc tăng lương bổng các viên chức và chi vào khoản trợ-cấp cho những tù-binh.

Nước Pháp và nước Đức

Hai phái bộ Pháp Đức bàn về các khoản thuế nhập cảng, đã cử các phụ ban để phân hạng các thứ hàng hóa.

Nước Pháp với nước Thụy-sĩ

Quốc hội ưng đặt cuộc trọng tài để cùng nước Pháp giải-quyết việc các miền trung-lập.

Nạn đình công ở nước Ý

Hội liên hiệp thợ kim khí công bố đình công ở Vénétie.

Giờ mùa hạ

Đêm ngày 4 sang ngày 5 avril sẽ đổi giờ mùa hạ.

Nạn đình-công ở Hy-lạp

Việc đình-công đã gần kết-liễu. Các tòa nhà-xa đã đi lại.

Việc chính-trị nước Ai-cập

Trong cuộc bầu-cử mới rồi, đảng Zeghloul pacha được 102 chiếu, còn các đảng khác được 109 chiếu.

Tin Trung-hoa

Tình-hình Sán-đầu

Sán-đầu ngày 6 mars. — Bao nhiêu quân lính đem cả đến Cửa-giang. Các quan có tuyên-ngôn nếu quân lính ra cự chiến, nặn cho địch quân không tiến lên được, để đợi 10,000 viện binh sẽ tới nơi, thì muốn đòi bao nhiêu tiền cũng cho.

Có tin rằng tướng Văn-nam tên là Paan đã theo với Lâm-Hồ để đánh lấy Quảng-châu.

Lâm Hồ xin 800.000 đồng thì mới không trang lập nữa. Nghe đâu bản đã được một phần.

Tướng Hồng-triệu-Lân cũng thân hành đến mặt trận Cửu-giang để chỉ huy quân lính, và cũng lấy 100.000 đồng để phát lương cho quân lính. Nghe đâu nay mai phòng thương mại lại họp để trù thêm tiền chi cho các tướng.

Các quan sợ rằng những quân thất-bại phải lui mà bấy tháng nay không lương, khi đi qua thành lại cướp phá chăng. Hiện đã thiết quân luật.

Ngày hôm qua có nhiều lính trở về, người thì bận quân phục, người thì bận áo thường. Các quan bắt ai còn khí giới phải đem để nạp nếu không cho chúng tiến cho chúng yên đi, chắc là chúng lại cướp phá thành phố.

Sau cùng có tin rằng một trận Cửu-giang bị đổ. Quân lính vỡ lở chạy trốn với quá, thành ra nhiều người lại bắn lẫn nhau.

Quảng-châu ăn mừng

Hương-cảng, ngày 3 Mars 1925. — Có tin rằng các nhà trong thành phố kéo cờ, đốt pháo, ô-tô gai hoa đi lại các phố rộn rịp. Có tin rằng Trần-quỳnh-Minh bỏ chạy, và đạo quân ở miền đông đã đầu hàng.

Một người về đảng Trần-quỳnh-Minh nói quân của Trần bị thất bại, và một viên tướng đem 3000 quân sang với địch quân. Song các đạo quân liên minh của Trần ở miền tây lại thắng lợi, và Trần còn giữ từng được ở chỗ cách Sán-đầu 50 dặm.

Tuần-dương-hạm Vinh-phong, và mấy chiếc tàu khác đã đem 3000 quân đến bắc-hải.

Mục đích của Ban-thiền tới Bắc-kinh

Hương-cảng, ngày 12 Mars 1925

Một viên ký-giả của một nhà báo ở Bắc-kinh có xin vào yết kiến Ban-thiền, và hỏi cái mục đích của Ban-thiền tới Bắc-kinh thêm nay. Ban-thiền trả lời đại ước rằng: Cái vấn-đề chính là cái vấn đề ngũ tộc cộng hòa (ngũ tộc là: Hán, Mãn, Mông, Hồi, Tàng) mà các hàng nhân sĩ đã xướng trước đây, a thực biểu đồng tình và lấy đó làm mục đích. Nhưng đến nay ta lại muốn bước lên một bước nữa là ta muốn vượt rộng ra ngoài cái phạm vi quốc gia dân tộc, là cầu đạo cho hết thảy vạn dân hoàn cầu đều được hưởng phúc yên vui, đó là cái thiên chức của ta, vậy cái mục đích phen này ta đến đây là ta muốn khoáng trương phật giáo của ta cho được rộng hơn và chỉnh đốn lại.

Viên ký giả khi sắp ra về có xin chụp ảnh làm kỷ niệm, nhưng Ban-thiền nói là trái với giáo-luật không cho.

Tuyên-thống lại hoãn kỳ xuất dương

Hương-cảng, ngày 12 mars 1925 — Khi Tuyên-thống trốn ra Thiên-ân, đã định đến ngày 27 février vừa rồi thì đi Nhật-bản. Nhưng vì cơ mưu tất lộ, sợ gây ra cái vấn đề quốc-tế có điều chẳng hay chăng, nên lập tức khai cuộc bí-mật hội nghị hoàng tộc, để giải quyết lẽ nên đi hay ở lại. Phế-đế Tuyên-thống muốn nhân dịp ấm áp này sang Nhật-bản để được gặp dịp xem buổi anh hoa đua nở. Nhưng La-chấn-Ngọc nói phải nên quyết định lúc ra đi thì lấy tư cách một người bình dân, hay tư cách một vị hoàng-đế, và cái số phí tổn phải Nhật không dam nhận. Vì những lẽ khó khăn ấy nên Tuyên-thống lại hoãn kỳ xuất dương.

Tuyên-thống hiện trở nhà Trương-nhân-Tuấn là bày tôi cũ, trừ người thân ra không tiếp ai, nay đem chăm học tiếng Nhật, để chờ cơ dịp sang

Nhưng ở Bắc-kinh lại có tin rằng Tuyên-thống định đi phen này là có một nước kia muốn giúp cho Tuyên-thống ra Mãn-châu Mộng-cổ để mưu độc lập, nay hãy cho sang ở nước ấy để chờ thời cơ. Vì vậy nên đảng quốc-dân hết sức vận động không để cho Tuyên-thống đi.

Tin Tôn-Văn tạ thế

Hương-cảng, ngày 13 mars 1925.

Quyền đại nguyên-súy ở Quảng-châu là Hồ-hán-Dân tiếp được tin Tôn-Văn tạ thế, bèn lập tức thông sức cho các sở công tư bắt đầu từ hôm 12 mars treo cờ rũ một tuần lễ, để tỏ lòng thương tiếc. Lại hạ lệnh cho sở cảnh-sát sức các tửu-điếm cấm mở cuộc yến hội, nhân dân thì cấm 7 ngày, các quan chức thì cấm một tháng. Các văn thư đến phải dùng ấn chàm, quân lính và các viên chức đều quấn băng đen hạn trong một tháng kể từ ngày Tôn mất.

Tin Bắc-kinh. — Ngày mai thì thế của Tôn-Văn sẽ đem đến nhà kinh-thiên (?) để đây treo như thể lệ đã định, rồi sẽ rước đến nhà dòng Ri-Yan-Tsé, ở phía tây Bắc-kinh, cho đến khi lăng ở Nam kinh xây xong.

Việc sửa đổi tòa nội-các

Việc sửa đổi tòa nội-các hoãn đến tháng sau.

Việc Trung-hoa mộ thái

Việc Trung-hoa phát hành ngân-khố trái đoàn mà lấy số bồi thường quyền phí về phần nước Đức làm của bảo lãnh, các phái bộ ngoại quốc đều tỏ ý bất phục, vì cái số bồi khoản quyền phí miễn cho Trung-hoa không phải nộp nữa ấy, tức là một số tiền về quan thuế Trung-hoa, phải dùng để hoàn lại các ngoại-trái một từ trước, rồi còn thừa bao nhiêu mới được dùng để hoàn các ngân khố trái đoàn.

Bộ đại-sứ nước Nga ở Trung-hoa

Các báo Trung-hoa in tri rằng quan đại-sứ của chánh-phủ Xô-viết, từ nay cũng thuộc về ngoại giao đoàn sẽ được coi là một vị đại sứ lâu ngày nhất, vì quan đại sứ nước Nga được vào ngoại giao đoàn, từ trước khi các quan sứ thần liệt quốc tăng chức lên làm đại sứ.

CÁI TỤC CHÀO BẰNG MŨ Ở ĐÂU MÀ RA?

Ngày xưa ở Âu-châu chỉ những người tự do là được phép đội mũ. Còn bọn nô-lệ thì phải đi đầu trần. Vì vậy mới sinh ra cái tục bỏ mũ là một cách tỏ sự rất kính rất trọng, cho nên thời buổi ngày xưa, chỉ những lúc đặc biệt, mới bỏ mũ chào, rồi về sau cái tục chào bằng mũ trở nên một cách chào rất thông thường.

MẤY CÁI CÔNG-DỤNG MỚI CỦA CAO SU

Từ ngày cao-su hạ giá đến giờ, người ta lại nghĩ ra nhiều việc dùng đến cao-su. Trong các việc ấy, có hai việc quan-trọng, là trải đường đi, và làm giầy.

Dùng cao-su trải đường thì ở Ceylan thì nghiệm trước tiên. Trải đường thì người ta dùng cao-su xấu, đem nấu cho chảy ra thành nước. Đường quét rửa cho thật sạch, rồi lấy cao-su mà trải lên. Nếu đường có đổ bê-toong, thì cao-su trải như thế tốt lắm. Trải cao-su bằng chổi, song lần bằng quả lăn, thì cao-su ăn vào cả các chỗ khe. Đương trải cao-su đi êm, không có bùn, không có bụi. Đường trải cao-su đã gặp hai đường bò nhẹ-ta, nương lại bền gấp hai.

Dùng cao-su làm giầy, thì trộn vào bánh làm giầy. Giầy có trộn cao-su rất đẹp, rất bóng, mỏ và nhuộm lại dễ làm. Giầy pha cao-su thì những thứ sợi cây rất xấu, cũng có thể dùng làm giầy được.

HÀI ĐÀM

Có phúc thì lấy được

Nghe nói tỉ lân này ở gần cầu thường có mấy chị đàn-bà lẫn-lút ở đó để bớp khẩn các khách bộ-hành, lại nghe nói luôn các quan viên mặt bót-lếm-phơ ở nhà các chị em, vậy thì những hạng đàn-bà này đã có gồm đủ cái đức «*năng-khẩn sửa tài*», giá ai có phúc thì lấy được nhỉ?

Cường-sỹ.

CÁI VĂN-MINH CỦA DÂN THỔ-TRƯỚC Ở NAM-MỸ NGÀY XƯA

Khi người Tây-ban-nha chinh-phục Nam Mỹ, giết-giọc dân thổ-trước để chiếm lấy vàng bạc thì họ tuyên ngôn rằng dân ấy là một giống giã-man độc ác.

Nhưng về sau các nhà bác-học, khảo-sát các di-tích của giống ấy, thì mới rõ là một giống có một nền văn-minh rất thâm-thúy. Mới đây lại có chứng rằng về nghề làm thuốc giống Incas lại tiến bộ lắm. Đại-khái như ngày xưa đã biết dùng tiêm mà trị bệnh giang mai. Hai nhà bác-học nước Argentine lại tìm được nhiều dấu tích khiến cho có thể xét được thuốc tiêm ấy ngày xưa làm thế nào. Nghe đâu hai nhà ấy đã tiêm nọc bệnh giang-mai của người cho giống lạc-đà, và dùng thuốc ấy tiêm cho lạc-đà thấy kiến hiệu. Chắc là chẳng bao lâu các nhà ấy cũng sẽ tìm được thuốc trị bệnh cho người.

Giải đáp những điều pháp-luật

Bản-quán có lời nhắc lại độc-giả chư-tôn biết rằng chỉ những bài hỏi về pháp-luật mà có đính cái giấy cuốn báo mua đồng niên thì bản báo mới giải đáp thôi. Hiện nay những thư của các bạn mua báo đồng niên hỏi về việc pháp luật còn lại nhiều lắm, thì không có lẽ bản-báo lại giải đáp những bài của các ông không mua báo trước. Cho được tiện việc xếp đặt, khỏi phải tra sổ mỗi khi có giấy gửi đến hỏi về pháp luật thì xin các nhà mua báo nhớ đính cái giấy cuốn báo cho. Bao giờ những thư của các nhà mua báo giới đáp hết rồi thì mới giải đáp đến những thư khác.

CÂU HỎI. — Vợ tôi người Hà-đông có cho tên Ng-v B. là người bản tỉnh vay tạm 50 đồng không lời lãi gì cả, tên ấy biện vào sổ: «Niên . . . , nguyệt. . . nhật. . . Ng-v-B. tá ngân ngũ thập nguyên». Tên ấy biên bằng chữ nho, nhưng không hẹn đến bao giờ giả, không có chữ ký, và lại quyển sổ ấy không trình tòa. Bây giờ vợ tôi đòi thì tên ấy cứ nói những những rằng chưa đến hạn và có ý muốn vỡ. Vậy vợ tôi có thể đem quyển sổ ấy lên tòa-án để nhờ sếp kiện mà đòi lại số tiền ấy được không?

Ng-v B. bảo vợ tôi rằng không kiện thì rồi giá chừ đã hiện thì cần vỡ, mà khai rằng: «Tôi có đến hỏi vay thị ấy thì thị ấy nửa cho tôi vay rồi bảo tôi biên sổ; tôi biên sẵn rồi ngồi đợi tiền, hễ thị ấy giao tiền thì tôi sẽ khất và ký tên. Nương thị ấy cất sổ đi bảo đến hôm sau mới có tiền, hôm sau tôi đến thì thị ấy bảo không nhật được tiền thì không cho vay nữa. Tôi đòi sổ ra xóa thì thị ấy bảo để rồi thị ấy xé đi cũng được, đã ký đâu mà ngại. Tôi cũng tin như vậy nên không xoa, ngờ đâu thị ấy lại đem sổ ấy ra đòi nợ xuýt».

Vợ tôi thấy nó lý sự thế nên chưa dám kiện. Nếu chịu mất thì thiệt thòi lắm.

TRẢ LỜI. — Nếu tên B. không ký tên vào trong sổ ấy thì không đủ chứng thực rằng tên ấy đã nhận tiền. Giấy mà gì cũng vậy, phải có chữ ký thì giấy mới có giá-trị.

Dù điểm-chỉ cũng không đủ kể là cái tên ký được. Ấy tòa Thượng-thẩm Saigon ngày 1er juillet 1887 đã xử như vậy. Và một cái dấu đóng cũng không thể thay cho cái tên ký được (án tòa Thượng-thẩm Saigon ngày 13 août 1891)

Vậy phái viện các lẽ khác mới đủ là tên B. đã lấy tiền rồi, thì dù như là có người trông thấy,

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 23 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ,	11	53
— nhì, —	10	66
— ba, —	9	77
Thóc hạng nhất, —	7	13
B'p ngô —	7	92

Giá học. Kể từ ngày 19 Mars 1925, giá học ở kho Nhà-nước định là 10 $ 85

Tin tàu. — Tàu *Haigan* mang các thư từ sang Pháp chỉ trừ những đồ có khai giá không kể, đến ngày thứ bảy 21 mars hồi 17 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng 21 mars

Hạm-đội Hoa-kỳ tại Saigon. — Hạm-đội Hoa-kỳ tới Saigon nay mai thì có chiếc tàu cũ là tàu *Haron* và tàu *Alava* cùng sáu chiếc diệt ngư-lôi.

Máy bay Anh. — Một chiếc máy bay Anh sẽ tới Saigon cùng ngày với hạm-đội Hoa-kỳ.

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ bà Văn-minh Nguyễn-trọng-Hiệp vừa thọ chung ở qui-độ tại làng Kim-lũ, huyện Thanh-trì, tỉnh Hà-đông, năm nay cụ hưởng-thọ 87 tuổi.

Chẳng cần phải nói thì người Tây người Nam minh trong khoảng năm chục năm nay cũng không ai là không biết cái sự-nghiệp, cái danh-giá cụ Nguyễn-trọng-Hiệp, mà cái sự-nghiệp, cái danh-giá ấy, nội-tướng tức là cụ bà đây.

Nay cụ ngột cửu tuần hưởng phúc, chẫu phật qui tiên, cái vinh-hoa phú-quí trong một đời cụ đã trải qua không cần phải nhắc lại làm chi nữa. Bản-quán chỉ xin tỏ lòng mến-tiếc một bậc khuê-nghi qui báu và c ia buồn với qui-quyến nhà Kim giang.

ĐƯỜNG Ô-TÔ HÀ-NỘI THÁI-NGUYÊN

Công-ty vận-tải có lời bá-cáo để công-chúng biết cho rằng từ ngày chủ-nhật 1er Mars 1925 này, bản công-ty sẽ dùng xe 8-tô vận-tải rất đẹp cho chạy đường từ Hà-nội đến Thái-nguyên.

Ngày nào cũng vậy, cứ hồi 8 giờ sáng thì xe 8-tô ấy khởi-hành ở Hà-nội đi Thái-nguyên. Và cứ 5 giờ sáng thì khởi-hành ở Thái-nguyên đi Hà-nội.

Khởi-hành ở Hà-nội, số 108, R. Gambetta, và chỗ nhà ga.

Một tuần lễ chớp-bóng rất đặc-biệt !!!

Từ thứ tư 1er đến thứ ba 7 Avril 925

TOU-FOU muốn lấy vợ

Đại hài-kịch 3 đoạn

LƯƠNG-HỮU-THẦN DIT LÉON CHALL BÓNG VAI TOU-FOU

TOU-FOU

Tou-Fou là ai ?
Kép khôi-hài ! mới xuất hiện
Trên đời có một không hai !
Đóng vai nhân-đức đã theo
Đóng vai hào-hiệp cũng tài
Xứ Viễn-Đông từ nay nổi tiếng
Thảo lắm lòng ao ước các ngài
Mỗi khi đến xem phải cười vỡ bụng
Tou-Fou hẳn tỏ mặt là ai !
Kép khôi hài ! mới trở tài !!!

Thi bằng Sơ học yếu-lược bản xứ. — (*Tiếp theo*)

Về sự trừng phạt

Khoản thứ 21. — Học-trò nào có bằng Sơ-học yếu lược bản xứ vào hạng có trúng cả ký chữ Pháp nữa (*Mention de français*) thì được miễn kỳ thi nhập học ở lớp trung-đẳng.

Khoản thứ 22. — Phàm những sự trái-phạm với các thể-lệ đã định ở điều thứ 2, 3, 4 và những đạo nghị-định này, phàm những điều giả-dối, ăn gian sự của thí-sinh trong thông với nhau, những sự gian-lận hay chực gian-lận trong khi thi-cử, thì tùy tội nặng nhẹ mà hoặc xóa tên người thí-sinh bị can ấy trong sổ thi đi, hoặc đuổi ra ngoài trường lập tức, hoặc tiêu hủy cái bằng cấp của người ấy. Vả lại, quan trên lại có thể tạm cấm hay cấm hẳn người thí-sinh ấy không được dự thi các kỳ thi nào của các học-đường nữa

Các người chức dịch bản xứ có trách-nhiệm vào việc gian dảo ấy sẽ bị truy tầm

Khoản thứ 23. — Các quan chánh chủ khảo các hội-đồng c ấm thi phải chịu trách-nhiệm về các công việc chấm thi.

Những sự trễ-nải, những sự thiên-tư do hội-đồng chấm thi phạm phải, thì sẽ phải b trừng-phạt.

Khoản thứ 24. — Quan cai-trị chánh văn-phòng, các quan Bốc-lý, các quan Công-sứ và quan thủ-hiến học-chính Bắc-kỳ chiếu nghị thi-hành.

Hanoi, ngày 24 février 1925

KRANTZHEIMER

Kiểu đơn xin ứng thi

LỜI DẶN — Đơn này làm bằng chữ Pháp hay chữ quốc-ngữ cũng được, phải viết bằng giấy tin-chỉ hay dán tem và phải chính tay người thí-sinh viết, tay người thí sinh ký tên.

Tên tôi là (1) . . . . . .
sinh tại (2) . . . ngày (3) . . .
họ : tại trường (công, tư) bạ (4) . . .
là tự-do thí-sinh. . . . . .
là con (5) . . . . và (6) . . . .
ở. . . . . (7) kính xin quan (8) . . . ở. . . . (9) cho biên tên tôi vào sổ học-sinh dự thi kỳ Sơ-học yếu-lược sẽ mở ngày (10) . . . tại (11) . . .

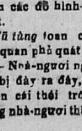
Tôi tinh-nguyện (tôi không tinh-nguyện) (12) thi các bài chữ Pháp,

Xin đình theo đây một (13) . . .

. . . ngày . . .
(Tên ký của thí-sinh)

1. Họ và tên người thí-sinh.
2. Làng, huyện, châu hay phủ, tỉnh, ở thành phố thì biên số nhà và phố.
3. Ngày, tháng, năm.
4. Chọn chữ nào không hợp thì bỏ đi.
5. Họ và tên người cha.
6. Họ và tên người mẹ.
7. Làng, huyện, châu hay là phủ, tỉnh, ở thành-phố thì để số nhà và phố.
8. Quan Công-sứ hay là quan Bốc lý.
9. Tỉnh hay là thành phố.
10. Ngày thi.
11. Thi tại đâu.
12. Chọn câu nào không hợp thì bỏ đi.
13. Giấy khai-sinh hay là giấy nhận thực thay cho giấy khai-sinh.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Một ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, trưa 1 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ 0 $ 80

Tòa Thượng-thẩm. — Phiên tòa sáng hôm nay chỉ có hồn việc, song tòa chỉ xử có việc sau này, còn ba việc khác đều hoãn lại.

Lý-trưởng lộng quyền. — Nguyễn-xuân-Phiên là lý-trưởng vẫn có tính lộng quyền trong làng. Hôm đi thu thuế đinh, thuế điền, thấy người làng tên là Thuận, Hoan và Thân chưa lo được tiền đóng thuế thì lập tức sai người nhà bắt trâu và bò của các người ấy dắt về để gán vào thuế. Những người ấy thấy lộng quyền như thế đều phát đơn đi kiện. Tòa Nam-án tỉnh Toái-bình khép lý-trưởng vào tội hối-lộ và p at 2 năm tù, 286 đồng bạc phạt và bắt đền như sau này :

Cho nguyên đơn là Hoan 58 đồng tiền đền và 4 đồng tiền bồi thường.

Cho nguyên đơn là Thuận 30 đồng tiền đền và 3 đồng tiền bồi thường.

Cho nguyên đơn là Thận 55 đồng tiền đền và 4 đồng tiền bồi thường.

Bên bị kiện xin chống án. Nay tòa Thượng-thẩm xét lại thì bác cái án tòa đệ nhị cấp kết về tội hối lộ và cho là tội lộng quyền, kết án phạt 50 đồng thôi và bắt phải bồi cho nguyên đơn là Hoan hoặc 58 đồng, hoặc con trâu, cho nguyên đơn là Thuận hoặc 30 đồng hoặc con bò và cho nguyên đơn là Thận hoặc 55 đồng hoặc con trâu.

Một giá bạc nhất định. — Phàm những việc đấu giá lĩnh trưng bay là hợp đồng của các công sở Đông-pháp thì giá bạc nhất định là năm *francs*.

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Ngạch quan lại. — M Bài-khiêm-Côi, tri-huyện Thanh-miện, được nghỉ phép 29 ngày.

M. Phạm bỉnh-Khuê, thông-phán Hải-dương, được về quyền huyện ấy trong khi M Cai nghỉ

M. Nguyễn duy-Lương, thừa phái hạng tư ở Nam-định, được nghỉ ba tháng lĩnh nửa lương.

M. Nguyễn-khắc-Trác, thừa phái hạng nhì ở Nam-định, nay kiêm giáp việc tại tòa án đệ nhị cấp tỉnh ấy trong khi M. Lương nghỉ.

Ngạch lục sự — M Trần-xuân-Ban, thư ký lục sự tập sự mới bổ, nay bổ đi tòng sự tại tòa án đệ nhị cấp Bắc-giang.

Ngạch học chính. — M Đào-xuân-Quế, giáo-tập hạng tám, theo nghị định ngày 22 Octobre 1924 phải thải hồi vì sức yếu, nay lại được phục chức cũ.

Melle Lê-thị Kim, có bằng sơ học Pháp-Việt, được bổ giáo-tập tập sự.

Mel e Đào-thị-Kỳ, giáo-tập hạng tám, tại trường Phủ-lý, được nghỉ hộ sản hai tháng, lĩnh cả lương.

Mel le Trần-thị-Bích, có bằng sơ học Pháp-Việt, được bổ quyền dạy tại trường Phủ-lý trong khi Mel le Đào-thị-Lý nghỉ,

Melle Trần-thị-Bính được p u cấp mỗi ngày 0 p, 50.

M. Ng-v-Duyệt, giáo tập phú-tá ròng ngạch học chính được từ chức.

Mở trường. — Kể từ ngày 1er sep'embre 1925 tại các làng sau này sẽ mở ra mỗi nơi một trường sơ đẳng Pháp-Việt :

Tại làng Trang-trang, tổng Thông-công, châu Ba-quang.

Tại làng Mô-xát, tổng Hi-quang, châu Hà-quang (Cao-bằng).

Hội cựu - sinh - viên ái-hữu trường Cao đẳng. Hôm 15 mars 1925, hồi chín giờ sáng. Hội Cựu-sinh-viên ái-hữu trường Cao-đẳng Pháp-chính có họp đại - hội - đồng thường-niên để bàn hội-đồng trị-sự năm 1925 và xét các việc như sau này :

1. ờ trình của ông hội-trưởng về công việc hội trong năm 1924 ;
2. Xét các khoản chi thu trong năm 1924 ;
3. Định số chi thu trong năm 1925;
4. Lập một hội quán ở Hanoi ;
5. Các việc lin i tinh.

Các ông sau này được bàu vào chân hội-đồng trị sự năm 1925 :

Hội-trưởng : M. Ng-văn-Ngọc ; Phó hội-trưởng : M. Lê-quang-Tiên; Thư-ký : M. Nguyễn-v-Khuê ; Phó thư-ký : M. Dương-thiệu-Chi ; Thủ-quỹ : M. Trần-Tư ; Phó thủ-quỹ : M. Phạm gia Khánh ; Hội-viên : MM. Lê-v-Các ; Ng-v-Diên ; Kiểm sát : MM. Ng-v-Kinh ; Đặng trần Lương ; Ng-Dê.

Hội đồng trị sự lại cho.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

25 nhà 6, phố Thợ nhuộm, Hiệp nai 225

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau da dẻp, đau ruột, bệnh đàn bà và bệ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Toàn-quyền phủ Á-hữu-hội. — Đến chủ nhật này là ngày 22 tháng ba tây, hồi 2 giờ rưỡi c ều, hội Ái-hữu phủ Toàn-quyền sẽ họp đại-hội-đồng bất-thường tại nhà hội-quán hội Tri-tri, số nhà 59 phố hàng Quạt.

Cuộc đá bóng — Đến chủ nhật 22 mars này tại khu đất trong thành lại có cuộc đá bóng *demi-finale* tranh giải quán quân ở Bắc-kỳ, do hội *Flèche d'Haiphong* và hội F. C. H. đấu với nhau. Chắc rằng chiều hôm ấy hồi 3 giờ người đến xem sẽ đ ộng lắm

Danh dự hội tinh. — Chiều theo nghị định ngày 12 mars, những người bản xứ có tên sau này được thưởng danh dự hội tinh (*médaille d'honneur*)

Bội tinh vàng hạng nhất

MM. Trần-đứ.-Lên, tội-họa (ký vẽ) Nam-ký ; Ng-văn-Thọ, thư ký giấy thép Hanoi.

Bội tinh vàng hạng nhì

MM. Ng-văn-Chuân coi đồ điền ở Tốn-tương (Bến-hòa) ; Bùi-phát-Tường ấn sát Bắc-ạn ; Lê-xuân-Tiên thư ký kế toán của nhà Briffaud'Haiphong ; Trương-văn-Lăng khán hộ ở Trung-kỳ : Trần-văn-Tới đội Thương-chính ; Ng-văn-Vong thư ký thương-chính ; Hoàng-văn-Cung thư ký Ai lao ; Đoàn-đức-Giang thư ký tòa Sứ Trung-kỳ ; Ng-văn-Hịch chef de chantier sở giấy thép ; Vương-khả-Lịch thư ký giấy thép ; Vũ văn Tam thư ký giấy thép Tourane ; Ng-văn-Hợi thợ thiếc ở Saigon ; Ng-văn-Thiều chánh loong-toong ở Hanoi.

Bội tinh bạc hạng nhất

MM Lê-quang-Thiêm khán hộ, Lê-văn-Kim tham tá tòa sứ, Phạm-đình-Ry, Phạm-bá-Tiên phó quản khố xanh, Vũ-đình-Kỳ, làm cai ở công-ti Achi nhà máy diêm, Nông-văn-Cầm, châu đoãn châu Thạch-an, Ng-lữu Thanh, thư ký thương chính, Lê-phu-Man, tàng bát phẩm ở Trung-kỳ, Lê-viết-Hạch, làm công ở nhà máy diêm Bến-thủy, Phạm-hoàng-San, thư ký tòa sứ, Trần-xuân-Thước, thư ký tòa sứ, Trần-hữu-Bách, ký lục tòa sứ, Ng-Ho, quản khố xanh Trung-kỳ, Ng-Khiêm, phó quản khố xanh, Ng-duy-Thái, làm tại nhà Học-chính Hanoi, Trần-văn-Minh tức Thiều thư ký lục lộ, Ng-v-Tế, contre maître lục lộ, Vũ-đình-Long, thư ký lục lộ Nghĩa-Thanh, thư ký thương chính, Trần-văn-Chinh, đ i t wong chính, Trần-đức-Hải, thư ký thương chính, Phạm-văn-Đạt, thư ký giấy thép, Lê-văn-Cu, thư ký giấy thép. Ng-bá-Chương, cánh loong-toong sở Canh-nông, Ng-văn-Nam, khán hộ, Ng-v-Cao, cai cu-li *surveillant*, Hoàng-văn-Tuyến, thư ký ở kho lương thực nhà binh ở Đáp-cầu.

Việc hàng giang. — Cái bằng *patron brevelé* tàn thủy cấp cho Ngô-văn-Tinh ngày 16 octobre 1922 số 220 và vào sổ ngày 17 janvier 1923 số 321 tại tòa Đốc-lý Haiphong thì nay phải huyền trong sáu tháng.

Các nhà có con em nên biết

CHUYÊN GIẢI TRÍ in ra là cốt để hiến các gia-đình một cái lợi khí khẩu-yếu cho sự nhi-đồng giáo-dục, là cốt để hiến các bạn thiếu niên một chất nuôi hồn bổ ích, một món quà giải-trí rất lành mà rất có ích.

Sự biên tập hết sức thận trọng, hết sức kỹ càng, không bao giờ vượt ra ngoài cái trình-độ con trẻ, giữ việc biên-tập ấy là ông cử Dương bá-Trạc, ông tú Nguyễn-đỗ-Mục, ông giáo Dương-quảng-Hàm và ông giáo Võ-đình-Long.

Các bác làm cha mẹ muốn cho con trẻ trí khôn chóng khai-thông, lòng đạo-đức chóng phát-đạt, đường học-hành chóng tiến bộ, không gì bằng mua CHUYỆN GIẢI TRÍ con trẻ đọc.

CHUYỆN GIẢI-TRÍ ra từng tập 32 trang lớn có vẽ nhiều, hiện đã ra TẬP THỨ TƯ, mỗi tập giá 0,15. Ở xa muốn mua lên xin gửi trước về 2 p 00 Sách ra đến tập nào xin gửi ngay cho đến hết số tiền ấy mà sẽ trừ 20 o/o. Thơ và mandat xin đề tên ông Dương-bá-Trạc. Trung-Bắc tân-văn Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Nạn mất trẻ con. — M. Đoàn-Vinh ở từng gác nhà số 77 phố Đường-cát có đứa cháu gái lên tám tuổi tên là Đoàn-Nhuận lạc đi đâu mất từ 4 giờ chiều thứ ba 17 mars. Đứa bé ấy lùn, đầu to, tóc hói trọc, da trắng răng cửa sún, hơi nói lắp, mặc áo cộc và quần vải ta trắng, chân đi đất. Ai biết làm ơn mách giùm, hoặc bắt được nó cũng là u phúc giúp gia đình thì cha mẹ nó và M. Đoàn-Vinh xin hậu tạ.

NAM-ĐỊNH

Chớp bóng. — Hội Học-giới Bảo-trợ mới nhận được máy chớp bóng bên Tây gửi sang, cho nên tối hôm thứ tư 18 Mars đã mở cuộc chớp-bóng tại trường Jule-Ferry để các hội viên xem.

Tối hôm ấy tuy trời mưa nhỏ mà người đến xem cũng rất đông.

Sở Bưu-điện đã thêm người. — Trước kia ta đã từng phàn nàn về nhà Bưu-điện ở tỉnh này để phòng mãng-đa và phòng gửi hàng cho một viên thư-ký coi cả.

Vì thế mà công việc rất là chậm trễ, ai cần mua hay lĩnh mãng-đa, nhận hay gửi hàng cũng đi năm lần bảy lượt hoặc là chờ mỏi gối chồn chân.

Bây giờ thì không thế nữa, sở Bưu-điện đã thêm người, mỗi phòng đều có người coi riêng cả, cho nên bà con trong thành phố không còn phải kêu ca gì nữa.

Nhà la ga sắp có điện-thoại. — Thành phố ta có điện thoại kể cũng đã lâu, các sở công tư lớn đều có cả. Thế mà sao nhà la-ga cũng là một nơi quan trọng lại không thấy có. Các nhà buôn bán to muốn hỏi điều gì cần kíp cứ phải ra tận nơi mà hỏi, thực là mất nhiều thì giờ quá

Có lẽ sở Hỏa xa cũng xét đến sự bất tiện ấy cho nên nghe nói đình nay mai sẽ đặt điện thoại tại ga Nam-định và cả ga bến Đò-chè nữa.

Các nhà buôn bán được tin này, chắc bẩn bằng lòng

BẮC-NINH

Quan công sứ còn lưu lại. — Được tin rằng quan chánh công-sứ Leché còn lưu lại trọng nhậm ở tỉnh này sáu tháng nữa, vì mấy tháng trước ngài đã định đến 16 mars này về quê quốc nghỉ tám tháng.

Được tin ấy quan dân ai nấy đều mừng vì từ khi ngài đến trọng-nhậm tỉnh này đã ba năm nay, dân sự được nhờ nhiều lắm.

Đ. T.

ĐỒ-XÁ

Cháy. Hồi 12 giờ trưa hôm 14 mars ở làng Hoàng-xá có phát hỏa, cháy lan ra đến năm sáu nóc nhà, nhưng vào giữa ban ngày nên làng xóm đến cứu ngay, thiệt hại tất cả các chủ đến ngàn bạc. Nghe đâu cũng chỉ vì thổi cơm nấu nướng về ý mới sẩy ra tai nạn như thế.

(Xem tường tận bà, coi tiếp dưới).

số 143

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Trương đô-giám lại quát mắng mà rằng :

— Thôi đừng giả mồm chối cãi nữa, bây giờ hãy cứ giải hẳn vào trong p ông kia, tìm xem có tang-vật gì không nào.

Quản-sĩ vâng lệnh, giải *Vũ-tùng* vào trong phòng, mở cái rương bằng mây ra xem thì thấy trên xếp các đồ ỷ-phục, còn nửa dưới thì toàn-thị các đồ tửu-khí bằng vàng bạc, cả thảy đáng giá độ hai trăm lạng.

Vũ-tùng thấy vậy, liền ngẩn người ra mà kêu rằng :

— Thế này thì oan-uổng cho tôi quá lắm !

Quản sĩ khiêng cái rương lấy đem *rs. Trương đô giam* mở xem, rồi sẽ mắng rằng :

— Tên tội-tù này cán-dỡ đến thế là cùng ! Trong rương của người, đã khám được bao nhiêu tang-vật, người còn chối cãi cái gì ! Tục-ngữ có câu rằng « *Chúng-sinh nên độ, người khó độ* » Ta không ngờ nhà người cũng mặt mũi con người mà lại lòng lang dạ thú như thế. Bây giờ tang chứng rõ-ràng, phỏng còn lẽ gì mà nói !

Trương đô-giám truyền niêm-phong các đồ tang vật và ngày đêm rõm fy giải *Vũ-tùng* vào giam tại trong cơ-mật-phòng, để đến ngày mai rồi sẽ xét hỏi.

Vũ-tùng dẫu muốn kêu oan, nhưng còn ai để cho được nữa. Quản sĩ vâng lệnh, khiêng đồ tang-vật đi và giam *Vũ-tùng* vào một nơi.

Đêm hôm ấy, *Trương đô-giám* một sai người đến nói riêng với quan phủ cùng các viên áp-tư và không-mục, đều có đút lót tiền bạc cả.

Sáng ngày hôm sau, quan phủ ra ngồi công-đường, chúng giải *Vũ-tùng* và khiêng tang-vật vào. Một tên người nhà tâm phúc của *Trương đô-giám* đệ trình cái giấy khai nhà *Trương đô-giám* mất trộm.

Quan phủ mở xem, truyền căng-nọc *Vũ tùng* ra đề xem. rồi tra-tấn. Tên ngục-tốt đem các đồ bình-cụ ra để ở trước mặt.

Vũ tùng toan cất lời trần-thuyết thì quan phủ quát mắng rằng :

— Nhà-ngươi nguyên là một tên tội tù bị đày ra đây, bao giờ cũng vẫn quen cái thói trộm cướp. Ta chắc rằng nhà-ngươi thấy của mà sinh lòng tham, nay đã có tang-chứng rõ ràng, còn chối-cãi sao được. Quân-sĩ đâu ! Cứ đánh đau vào cho ta !

Bọn ngục-tốt cầm những gióng tre đánh vào như mưa. *Vũ-tùng* biết là kêu van cũng vô-ích, đành phải cung xưng rằng :

« Ngày 15 tháng 8 vừa rồi, chúng « tôi trông thấy trong đinh nhiều các « đồ tửu-khí bằng vàng bạc, vì chất « lòng tham, nhân đêm có lên vào « lấy trộm. »

Khi làm xong tờ cung, quan phủ phán rằng :

— Tên này quả nhiên thấy của mà sinh lòng tham, không còn phải nói chi nữa, hãy đem gông cổ giam vào trong ngục-tốt.

Bọn ngục-tốt đem một cái gông dài gông cổ *Vũ-tùng* rồi giam vào ngục thất, *Vũ tùng* vào đến ngục thất, nghĩ nghĩ thầm một mình rằng : Quái-lạ cho *Trương đô-giám*, sao hắn lại lập cái mưu hiểm-độc để hãm-hại ta như thế này. Nếu ta còn sống mà ra được, bấy giờ rõi ta sẽ liệu.

Bọn ngục tốt cầm chặt hai chân *Vũ-tùng* lại, lại trói hai tay vào hai cái cọc, không hề dám để lỏng-lẻo chút nào. *Thi-án* nghe được tin ấy, vội-vàng vào thành để bàn với thân-phụ.

Lão-quản-đinh nói :

— Việc này là bởi *Trương đô-giám* luyện muốn báo thù cho *Trương-môn thần*, mới dặn *Trương đô-giám* bày mưu lập kế để hãm hại *Vũ-tùng*. Tất-nhiên bây giờ hắn đã đem tiền bạc đi lễ đút khắp mọi người, vậy nên chúng không để cho *Vũ-tùng* được trần-thuyết. Chúng cố ý muốn giết chết *Vũ-tùng*, nhưng cứ như ý ta thiển nghĩ thì cái tội *Vũ-tùng*, chưa đến nỗi đáng chết. Bây giờ ta nên đem tiền cho bọn coi ngục, để chúng trông nom tử-tế, đợi khi chàng được ra ngoài, bấy giờ sẽ hay.

Thi-án nói :

— Hiện nay viên tiết-cấp bộ *Khang* kia con có quen biết ấu là để con đến nói với ông ta, thân-phụ nghĩ thế nào ?

Lão-quản-đinh nói :

— Người ta vì con mà bị giam-cấm, con không đi cứu người ta, còn đợi đến bao giờ.

Thi-án đem hai trăm lạng bạc đến nhà *Khang* tiết-cấp. Bấy giờ *Khang* tiết-cấp còn ở trong ngục chưa về, *Thi-án* bảo người nhà đi gọi. Hồi lâu *Khang* tiết-cấp về, *Thi-án* đem hết đầu đuôi việc *Vũ-tùng* thuật lại một lượt.

Khang tiết-cấp đáp rằng :

— Cũng nói giấu gì đại-huynh. Việc này đều bởi *Trương đô-giám* cùng *Trương* đoàn-luyện cả. Hai người ấy là anh em đồng tình kết nghĩa với nhau. Hiện nay *Trương-môn-thần* vẫn ẩn nấp ở trong nhà *Trương* đoàn-luyện, rồi bảo *Trương* đoàn-luyện đến bàn với *Trương* đô-giám để bày ra cái mưu kế này. Hết thảy trên dưới mọi người, *Trương-môn-thần* đã có hối lộ cả. Bọn chúng tôi đều có nhận được tiền của hắn cho. Quan phủ đây hết sức giáp hắn để cố làm cho *Vũ-tùng* phải chết, nhưng vì có viên không-mục coi việc án là họ *Diệp* kia không nghe, cho nên chưa thể hại được *Vũ-tùng* mà thôi. *Diệp* không-mục vốn tính trung-trực, không bay làm hại những người lương-thiện, bởi vậy *Vũ-tùng* còn được yên thân. Nay đại-huynh đã nói như thế thì mọi việc trong ngục đã có tôi giáp đỡ, tôi không để cho *Vũ-tùng* phải khổ-sở chút nào, nhưng đại-huynh phải bảo người đến nói với *Diệp* không-mục, nhờ ông ta mau mau xử đoán cho xong thì *Vũ-tùng* mới không nguy hiểm đến tính mệnh.

Thi-án đưa thêm lại lạng bạc biếu *Khang* tiết-cấp, *Khang* tiết-cấp hai ba lần chối từ rồi mới chịu nhận. *Thi-án* cáo từ lui ra, lại đi tìm một người bạn thân với *Diệp* không-mục, nhờ đưa lễ một trăm lạng bạc, để xin mau mau xử-đoán cho chóng được ra.

Diệp không-mục vốn biết *Vũ-tùng* là một tay hảo-hán, cũng có ý muốn cho toàn, đã chữa lời vấn án để gỡ tội cho *Vũ-tùng*. Chỉ vì quan phủ ăn lễ của *Trương đô-giám*, bắt phải buộc nặng, nàng cái ăn trộm của *Vũ-tùng* thì không thể nào mà khép vào tử tội được.

Vì thế cái án *Vũ-tùng* vẫn còn dằng dặng chưa quyết, những toan tìm cách hại *Vũ tùng* ở trong ngục thất mới nghe. *Diệp* không-mục đã được một trăm lạng bạc, lại biết *Vũ-tùng* bị oan, liền đem vấn án chữa thật nhẹ đi, *Vũ-tùng* c i còn đợi ngày xử đoán.

Ngày hôm sau. *Thi-án* sửa-soạn một mâm cơm rượu, nhờ *Khang* tiết cấp đưa vào trong ngục để thăm *Vũ-tùng*. Bấy giờ *Vũ-tùng* đã được *Khang* tiết-cấp trông nom tử-tế, không phải gông cùm như trước. *Thi-án* lại đưa mấy chục lạng bạc chia cho bọn ngục-tốt, rồi đem cơm rượu vào cho *Vũ tùng*.

Thi-án ghé tai sẽ bảo *Vũ-tùng* rằng :

— Việc này quả-nhiên là *Trương đô-giám* bày mưu lập kế, muốn hãm hại đại-huynh để báo thù cho *Trương-môn-thần* đó, nhưng đại-huynh cứ vững lòng, chớ có lo ngại...

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân kính
Mặt để kim
có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 19 Mars 1925

NHỊ-ĐỘ-MAI

(Hồi thứ hai)

Diễn từ chỗ Đồ-thân báo tin đến Nhị-độ-Mai khai.

Nhời trò nghe cảm khái. Câu hát rất não nùng.

Tối thứ sáu 20 Mars 1925

TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Vở chèo cải lương soạn thành ra được 30 điệu hát, có đủ các thứ giọng. Tuần-lễ trước đã diễn lại, song có nhiều liệt-quý đến chậm không mua được vé phải về không, rồi gửi thư lại báo bản-hội điều lại trong tuần lễ nữa. Vậy bản-hội xin chiều lòng các ngài để khôi phục lòng luyến ái của liệt-quý chư-tôn đối với bản-hội. Xin các ngài giữ chỗ ngồi trước kẻo lại hết như lần trước. Có bán vé trước từ tối thứ năm.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Rotal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ dợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Rotal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THÁI-BÌNH

Lễ thanh-minh. — Bản hội theo lệ thường niên đến tiết thanh-minh sẽ làm lễ viếng các phần mộ tại nghĩa trang, siêu độ cho vong-linh và các hồn như tây tử sĩ. Năm nay định vào ngày mồng 1 đến ngày 15 tháng ba ta, mở hội tại nhà công quán, chương trình định như sau này :

2 giờ chiều hôm mồng 1 ta, các hội viên tề-tựu tại nghĩa-trang rồi cùng đi thắp hương viếng các phần mộ.

4 giờ chiều phát chẩn cho kẻ cùng khó.

7 giờ chiều rước đèn đi các phố trong tỉnh.

9 giờ chiều vào khoa cúng phật, còn các ngày sau thì trong cúng phật tụng kinh, ngoài ra các trò vui, như là đánh cờ, thưởng bài điểm, chèo hát vân vân, nhất là cuộc rước đèn thì có phần rực rỡ hơn, vì các hội-viên mỗi ông làm một cái đèn để rước đi các phố, khi về nhà công quán sẽ cử một hội-đồng để xem đèn nào đẹp, sẽ có ba giải thưởng cho những đèn nào khéo và đẹp.

Tập-thiện hội kính cáo

LẠNG-SƠN

Lời cảm ơn — Chúng tôi xin có lời trân-trọng, kính bái tạ ơn các quan, các cụ, các ông, các bà, đã có lòng quá thương, cho đồ phúng viếng, gửi giấy chia buồn, cùng là đi đưa đám, thân-mẫu, tổ-mẫu chủ gia tôi, ngày 17 mars 1925.

Trong khi tang-gia bối-rối, có nhiều điều sơ-suất, xin các quan, các cụ, các ông, các bà lượng xét tình rộng tha thứ cho.

Cô-ai tử : Lê-đức-Hinh Membre des Commissions sanitaires provinciales, Officier de l'Etat Civil Indigène de la ville de Lạng-sơn.

Cùng hôn, tôn nội ngoại đẳng, đồng bái tạ.

VIỆC KINH-ĐÔ

Bắt được đứa đi lường. — Cái đứa đi lường mà đã nói trong mấy kỳ trước và đã chỉ rõ cái trang mạo của nó để cho người ta khỏi lầm, thì nay tên đó đã bị bắt, vì nó cứ quen thói đi lường, mà vì nó ăn mặc sang lắm, nên không ai ngờ, nhưng đã có nhà lưu tâm để xét xem mà bắt nó. Nên mới rồi đây nó vào một nhà kia ở làng Kim-long để chực lường. Cách nó lường thì khi mới vào nhà người, giả làm quen biết, rồi lần lữa trò chuyện rồi xin ở lại, thì người chủ nhà cũng mời cơm nước tử tế, rồi tiếp nó ở lại nhà, nhưng trong lúc đêm khuya thì đã đề phòng các sự phược nữ cẩn thận, quả đến lúc canh khuya thì nó lấy trộm đồ rồi trốn, khi vừa mới ra khỏi nhà thì liền truy theo và bắt được ngay. Nay đã tống giam tại phủ, thì nó đã phục tội mà những người bị nó trộm và lường cũng thì hiện có đơn kiện nó ở phủ có hơn bốn mươi người.

Một đứa gian giảo như thế mà nay trừ được, thật cũng là một sự may mắn lắm, mà cũng nên khen ngợi người đã lưu tâm để vì chúng mà trừ hại. — Sau nữa là cũng nhờ có tờ báo Trung-Bắc tân-văn mà người ta biết mau khắp lại nhờ hình dạng nó mà dò bắt mới ra. Nếu không có những các điều ấy thì chưa biết là nó phá hại người ta đến đâu mới thôi.

K. Đ.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Đậu mùa và sởi. — Bệnh đậu mùa và bệnh sởi lan đến hạt này đã ngót tháng nay rồi ; trước còn giải rác đôi nơi, nay đã thấy lắm người mắc phải.

Đậu mùa thì nhẹ, tuy mọc dày song tốt, chỉ ít bữa là lành không việc gì. Có bệnh sởi xem chừng khá nặng, trẻ con lắm đứa mắc phải, mà ít đứa được an toàn ; hễ lên sởi ít hôm đã thấy chết.

Nghe nói ở các làng ngoại thượng địa quan đã có sức cho nhân-dân đi trồng đậu, mà trong thành-phố thì chưa nghe gì hết.

Mong rằng quan trên sớm cho người đi trồng đậu cho nhân-dân, để ngăn ngừa cái nạn ghê gớm ấy.

Mọi năm cứ đến mùa này thì thứ năm tuần nào ở nhà thương cũng có trồng đậu cho học-sinh các trường, và trẻ con trong thành-phố. Thiết tưởng năm nay cũng phải làm như thế mới xong.

T. L.

TAM-QUAN

Cái nạn hãm heo. — Ở miền núi heo nai hay xuống nhiễu hại mùa màng, nên con nhà nông đào hầm sâu, bỏ tranh che lại để làm bẫy, hễ heo nai xuống phá lúa má, thì lại bị sụp vào hầm. Thế đã khỏi heo nai nhiễu hại mà thường lại được thịt rừng uống rượu, tưởng cũng là một cái thú riêng của con nhà nông ở miền núi vậy. Song mấy cái hầm ấy, ai làm nấy biết, chớ không có cái hiệu gì riêng để cho người khác biết mà tránh, vì họ tin rằng ở trên đầu non gốc núi chẳng ai đến làm gì, nên thỉnh thoảng lại nghe nói cái nạn hãm heo mà nhiều là trâu bò thả ăn trong núi thường hay bị sụp vào hầm!

Mới đây lại có một quí quan sỹ Thương-chánh đi tuần trong tổng Vân-sơn ; khi đến làng Cự-nghi nghe nói trong núi có đôi ba cái nhà tranh, ông liền cầy người chỉ đường cho đi vào núi, có lẽ ông cũng đi xem thử có cái gì lậu-liễu chăng. Đường đi quanh co hiểm trở lắm, thế mà đôi nửa giờ thì ông đã qua được cái sườn núi bên kia. Lúc ấy, bỗng nhiên lại thấy mấy con gà rừng, trên tay sẵn súng nên ông dương bắn một phát thì một con gà bị thương bay lên rồi tè nhào trong vạt đất núi người ta trồng sắn, chung quanh có rào lại. Lật đật cố bắt cho được con gà, nên vô ý mà bị sụp vào trong một cái hầm heo sâu hơn ba thước tây. Người lính với người chỉ đường nghe tiếng la, chạy lại tìm, thì thấy ông nằm dưới hầm, tay nưng cái chơn lên mà nói rằng, « Chết ! Cái chơn gãy rồi ! » Người lính hoảng hồn, chạy kêu người cứu ; khi đem được ông lên khỏi hầm thì quả thật vậy, cái ống chơn phải cẳn ông đã gãy xương, máu chảy lai láng ! Tội nghiệp thay !

Hèo lý làng Cự-nghi lập tức cáng ông xuống nhà thương Đồng-sơn để tạm chữa đỡ, đến ngày mai đã có xe ô-tô chở ông vào nhà thương Quinhơn điều trị.

Đó cái nạn hãm heo cũng nguy hiểm lắm vậy. Những nhà săn bắn phải nên đề phòng mới được và ước ao rằng các quan phủ huyện nên sức các làng hễ chỗ nào có đào hầm heo thì phải làm một cái hiệu gì như thế luật để ai nấy đều biết thì tử rày về sau may ra mới khỏi nghe nói cái nạn hãm heo nữa.

M. C.

TUY-HÒA (P ú-yên)

Chớp bóng. — Tuy-hòa này dẫu là một cái phủ thuộc tỉnh Phú-yên, thế mà phố phường lấp nập chợ búa vui vầy, cảnh tượng nghiễm nhiên như một nơi đô hội nhỏ. Bởi vậy nên những cuộc tiêu-khiển cũng thường có luôn luôn mà bà con đây cũng không lo không có cách giải muộn, nào hát cải-lương, nào hát bội quanh năm. Mới đây lại có máy chớp bóng tối chớp mấy ngày. Đó cũng là một sự mới và lạ lùng nên mọi người đều nô nức đi xem.

Dương-đình-Tấy lai cảo.

Những bao niêm "The Cock" không bán chỉ để cho khôi, các cửa hàng đều có cả. Bảng không nên hỏi niêm biết ở phố hàng gai số nhà 83

Kính trình

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay được các ngài có lòng quang-cố và công-nhận cho rằng chè bản-hiệu thật không phụ tấm lòng tin-yêu của các ngài.

Hiện nay bản-hiệu nhiều thứ chè đặc biệt thượng hảo hạng : nước đẹp hương thanh, cánh nhỏ, như chè Sử-tử danh trà, Đại-hồng-Đào, Bạch kê-Quan, Mộ-tây-Thí, Trà-chung-Vương, Ngọc-quan Âm, Thiết-la-Hán, vân vân.

Các ngài có lòng chiếu-cố xin kính mười đến bản-hiệu hoặc ở xa xin gửi lĩnh hóa giao ngân.

Kính trình

KIM-THÁI

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.

2101

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Confé của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yêu, trẻ con cụ già đều cần mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 2220

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỷ mắt, đau mắt, đau đa màng mắt, chảy nước mắt.

Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng :

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$50

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Một-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng cần MONTÈS qui-ông, có chế nên một thứ rượu bổ gọi tăng ngự dụng gọi rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng nhế-dụng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-che MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Đồ dùng trong nhà

Âm đun nước bằng aluminium, có quai liền, sơn, đựng được hai lít rưỡi, 18 c/m	35 fr. 00
Âm cà phê bằng aluminium, hình chóp nón, quai mây. Một lít rưỡi :	32 fr. 50
Faitout bằng aluminium, 20 c/m.	15 fr. 00
Nồi bằng aluminium, hình cao, 20 c/m.	26 fr. 00
Chai LUTÈCE. Cốc mạ kền. Vỏ bằng tôn sơn . Một nửa lít :	32 fr. 00
Đèn dầu tây. Chân đúc, cái mỏ 14 lignes	60 fr. 00
Dao bỏ túi, 6 thứ đồ dùng	6 fr. 50

BOITE POSTALE N° 40

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dầy, đau da dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Đang thời, Những bịnh như là : XANH-XAO, ÔM-O, ĐẦU LƯNG mỗi gội cũng trị TIN-THẦN thì Thầy-thuốc đều chữa bằng le **NUCLOCITHOL.**

Thuốc này HIỆU LẮM, trừ bịnh dám mà lại trừ tiệc cốt bịnh.

Thuốc **NUCLOCITHOL** làm sanh sống MÁU-HUYẾT và công-cán GÂN-CỐT. Thường người ta dùng nó khi đau mới giới đặng cho mau lành mạnh, mà nhứt là trừ những bịnh ke trên đây.

Cách nông : sáu hoàn một ngày.

Thuốc bán tại tiệm ông GUILBAUD Thầy bào chế thuốc nhứt hạng tại TOURS (France)

Tiệm tại Hanoi : Tiệm thuốc của ông Ed. CHASSAGNE

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh giịp và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình một nhọc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bịnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng đau mình khó tuổi, một nhọc lạ thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đã hư đi trong khi ốm ấy : chất sắt như là ở mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì đã khỏi lo nữa.

Uống thuốc ấy bổ đến da giấy thì tan ngay, không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường : những người nào bị bệnh giịp mới khỏi, y-n đuối, đau lưng, đau mình, đau đa giấy, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ lúc gần sáng.

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.

Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch mệt rất là thần-diệu.

Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$20 một hộp

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất ngủ, khí huyết suy yếu thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra hồi hộp làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì sấu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu. Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều cho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả ; chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

Lở chỉ 21 ngày khỏi	Bạch-Lào thì 4 tháng

Thuốc này có bán ở các hàng lục-hợp to

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Hải-phong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU
số 10, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chế luyện các tinh tế chữa đủ các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh ngày bịnh trọng, số tăng phác của chúng ông được hội sinh khởi tổ giữa có lấy phải giá, người nghèo không quí không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này : đàn ông mộng tinh, tảo tinh, hoạt tinh, lãnh tinh không để, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết hải, huyết tinh, khí hư, bạch đới kinh thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng, đau nức kinh niên, ho hen, đàm suyễn, hắt hơi, phá thông. Phong thấp sổ chứng, số tê, số nồng, thổ huyết, khạc huyết, tả huyết, tả lị, giá mỗi hộp 1$00, đau mất những mồng giá mỗi chai 0$50.

Lên giang mai

Bản-hiệu chữa ra bốn chứng lên chỉ bốn thuốc : ở lậu đọc, lên tinh, lên huyết, chỉ lâu, giang mai ba chứng dùng độc ba cam giang lên, các bịnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài. Vì có ngài muốn bịnh nặng thuốc nọ mới đỡ mà người đau bà lại sinh ra bịnh khí hư, bần-bón chỉ có các thứ thuốc chữa các bịnh giang lên khỏi mà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lên giá 1$00 một chai.
Thuốc giang 1$00 một chai.
Thuốc bôi 1$00.
Ống thoa 0$10.

Có bán thuốc chữa chứng thuốc phiện ngủ, nay ăn lên yếu nông nông khói, mỗi hai gói 1$00 cũng con lợn.

Quí khách ở xa viết thư về bịnh nên nói rõ thuốc đến ngay gửi cước tính liền giao ngay.

TAM-TÍNH Y-TÔN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

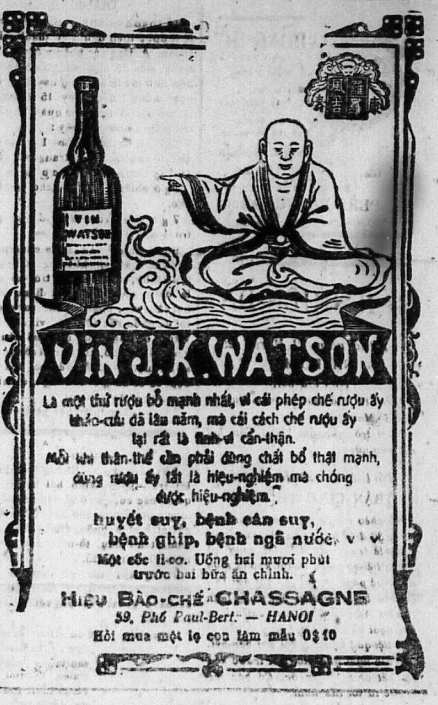
CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

2056

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy thảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy, bệnh giịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc ti-co. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Thứ thảy ở Viên-tiane và tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe ô-tô chở thơ và hành-khách ở Thakhek về tới Vinh.

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek viên kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-ly đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI.
Vinh, Đông-hà, Yên-ly, Thakhek hay là Napé

CÔNG-TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP
7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các nơ Michelin
cho ô-tô và xe tay

Độc-quyền về hàng ô-tô
MAJOLA 7 và 10 mã-lực
COTTIN DESGOUTTES 12 và 18 mã-lực
Camionnettes LUC COURT
1000 và 1500 kgs.

?

Xưởng chữa xe
do một nhà chuyên-môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới.

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe tay

Bán buôn các thứ

Gởi giây-thép thì đề tắt là : CHEDOTAU HANOI — GIÂY NÓI SỐ 73

PHẢI LÀM SAO
những người YẾU ĐUỐI, MỎN MỎI
những người mà PHỔI và CUỐN PHỔI YẾU ?
Dùng **VỊ TRỪ TRÙNG ĐỘC** và **BỔ** là

LA SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CREOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX
Uống vô hai tí, hiệu nghiệm về CẢM-HO lâu năm ho TỨC NGỰC đau KHIẾU XƯƠNG, GÃY GÒ. Ăn NGON có SỨC, hết đàm và ngứa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 16, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán. 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚早各呷每各呷沒嘴疆欺咳精

Bán tại : Hiệu Bảo-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2099

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nộp ngay 18 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản ký trong hợp đồng. Như vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, có thể làm nên giàu có được.

Nộp tiền lần đầu được ngay cái số và, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, cho tới đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu về của mình trong số được lĩnh nguyên cả 18, lãi cái về PANAMA thì nếu ở ngay trong một 18, giá tiền lời to 500.000 khó đến một 1.000 quan, không có cũng được hoài ai cũng quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	253 lô.	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô.	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô.	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.672 lô.	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi

Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái số các số trúng số, mà không phải gửi tiền. Mỗi lô có bao nhiêu tiền được lĩnh hết. Các số giao cho người mua đúng với các vé thực có, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đồng như bên Pháp riêng ngày 12 Mars 1930. Bên Pháp ấy 20 kỳ mở phép chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gởi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paperi, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)